

LEVENSLANG

Harlan Coben bij Boekery:

Vals spel
Tegenwerking
Vermist
Ontwricht
Schijnbeweging
Schaduwleven
Laatste kans
Niemand vertellen
Spoorloos
Geen tweede kans
Momentopname
De onschuldigen
Eens beloofd
Geleende tijd
Houvast
Verloren
Verzoeking
Levenslijn
Blijf dichtbij
Schuilplaats (jeugdthriller)
Zes jaar
Nu of nooit (jeugdthriller)
Ik mis je
Gevonden (jeugdthriller)
De vreemde
De verbeelding
Naar huis
Laat niet los
De ontdekking
Wild
Win
De match
Levenslang

boekery.nl

HARLAN COBEN

LEVENSLANG

**DAVID ONTSNAPT UIT DE GEVANGENIS
MET MAAR ÉÉN MISSIE: ZIJN ZOON REDDEN
EN ZIJN EIGEN NAAM ZUIVEREN**

Vertaald door Jan Pott

ISBN 978-90-225-9372-1

ISBN 978-94-023-2048-0 (e-book)

ISBN 978-94-023-6585-0 (audio)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *I Will Find You*

Vertaling: Jan Pott

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld: © Arcangel

Zetwerk: Mat-Zet bv, Huizen

© 2023 Harlan Coben

© 2023 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Published by arrangement with Lennart Sane Agency AB.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn neven en nichten
Thomas, Katharine, McCallum, Reilly, Dovey, Alek,
Genevieve, Maja, Allana, Ana, Mary, Mei, Sam,
Caleb, Finn, Annie, Ruby, Delia, Henry en Molly

Ik hou van jullie,
oom Harlan

DEEL 1

1

Ik ben veroordeeld tot levenslang wegens de moord op mijn eigen kind. Dit is het vijfde jaar van mijn gevangenisstraf.

Spoileralert: ik heb het niet gedaan.

Mijn zoon Matthew was drie jaar oud toen hij op wrede wijze om het leven werd gebracht. Hij was het beste wat me ooit overkomen was, maar plotseling was hij er niet meer en sinds die tijd zit ik een levenslange gevangenisstraf uit. Dat bedoel ik zowel letterlijk als in overdrachtelijke zin, want dit zou ook een levenslange straf zijn geweest als ik niet was gearresteerd, als ik niet had terechtgestaan en niet was veroordeeld.

Je kunt je afvragen hoe ik in hemelsnaam onschuldig zou kunnen zijn?

Ik *bén* onschuldig.

Maar heb ik de beschuldiging dan niet met alles wat ik in me heb aangevochten?

Nee, niet echt. Ik denk dat ik daarvoor weer terug moet naar die overdrachtelijke veroordeling. Het kon me niet zo veel schelen dat ik schuldig werd bevonden. Ik weet dat dat een schokkende opmerking lijkt, maar dat is het niet. Mijn zoon is dood. Dat is de kop die in hoofdletters boven het hele verhaal moet. Mijn zoon is dood en weg en of de vrouw die de jury voorzat nu de woorden 'schuldig' of

‘niet schuldig’ uitsprak, maakte dat niet anders. Schuldig of niet schuldig, ik heb gefaald als vader. In tweeërlei opzicht. Matthew zou niet minder dood zijn geweest als de jury de waarheid onder ogen had kunnen zien en mij op vrije voeten had gesteld. Een vader beschermt zijn zoon. Dat is zijn hoogste prioriteit. Dus zelfs als ik niet het wapen in handen heb gehad waarmee mijn schitterende kind tot pulp werd geslagen, zoals ik hem aantrof die vreselijke avond vijf jaar geleden, ik heb het ook niet voorkomen. Ik heb gefaald als vader. Ik heb hem niet beschermd.

Al dan niet schuldig aan de feitelijke moord, het is in wezen mijn schuld en derhalve verdien ik mijn straf.

Ik reageerde dan ook amper toen de vrouw die de jury voorzات het oordeel voorlas. Iedereen die het proces volgde, concludeerde vanzelfsprekend dat ik een psychopaat was, dat ik gestoord was of mentaal beschadigd. Ik kon niets vóélen, beweerden de media. Ik had geen gen voor empathie, ik was gewetenloos, mijn ogen waren doods, ze riepen alles wat me maar tot een vreselijke moordenaar maakte. Niets van dat alles was waar. Ik kon domweg niet inzien wat de zin ervan was. Het was een allesverwoestende klap geweest om mijn zoon zo aan te treffen in zijn pyjama met de superhelden uit de Marvel-strips. Die klap had me op de knieën gedwongen. Ik kon met geen mogelijkheid meer overeind komen. Toen niet, nu niet, nooit niet.

De overdrachtelijke levenslange gevangenisstraf was begonnen.

Misschien denkt u dat dit het verhaal is van een ten onrechte veroordeelde man die wil bewijzen dat hij onschuldig is. Dat is het niet. Zoiets levert amper een verhaal op. Uiteindelijk zou het niets uitmaken. Bevrijd worden uit deze helse cel zou geen verlossing betekenen. Mijn zoon zou nog steeds dood zijn.

Verlossing is in dit geval niet mogelijk.

Tenminste, dat was wat ik dacht tot het moment dat de zonderlinge gevangenvaarder die we Curly noemen, zich bij mijn cel meldt met de mededeling: ‘Bezoek.’

Ik reageer niet, omdat ik denk dat hij iemand anders aanspreekt, niet mij. Ik ben hier nu vijf jaar en heb in die vijf jaar geen bezoek gehad. In het eerste jaar probeerde mijn vader me op te zoeken, evenals tante Sophie en een handjevol vrienden en familieleden die van mening waren dat ik onschuldig was, of op zijn minst niet écht schuldig. Ik weigerde die bezoeken. Matthews moeder Cheryl, toen nog mijn vrouw, maar niet zo verwonderlijk nu mijn ex-vrouw, had mij ook willen bezoeken, zij het niet van harte, maar ook haar bezoek had ik geweigerd. Ik had het volstrekt duidelijk gemaakt: geen bezoek. Dat had niets met zelfmedelijden te maken, of welke andere vorm van medelijden dan ook. Bezoek helpt de bezoekende niet en evenmin de bezochte. Ik zag er het nut niet van in, en dat zie ik nog steeds niet.

Er ging een jaar voorbij, en een tweede. Daarna staakte iedereen zijn pogingen mij te bezoeken. Niemand had geprotesteerd dat het zo ver was, helemaal naar Maine, maar je begrijpt wel wat ik bedoel. En nu heeft voor het eerst sinds lange tijd iemand zich bij de poort van Briggs Penitentiary gemeld om mij te spreken.

‘Burroughs,’ commandeert Curly, ‘in de benen. Je hebt bezoek.’

Ik trek een grimas. ‘Wie?’

‘Denk jij dat ik je persoonlijk assistent ben?’

‘Da’s een goeie.’

‘Wat?’

‘M’n persoonlijk assistent. Heel grappig.’

‘Probeer je me voor de gek te houden?’

‘Bezoek interesseert me niet,’ zeg ik. ‘Stuur ze alsjeblieft weg.’

Curly zucht. ‘Burroughs.’

‘Ja, wat nou?’

‘Haal je luie reet van je bed. Je hebt de formulieren niet ingevuld.’

‘Welke formulieren?’

‘Je moet formulieren invullen als je geen bezoek wilt,’ zegt Curly.

‘Ik dacht dat mensen eerst op mijn gastenlijst moesten staan.’

‘Gastenlijst,’ herhaalt Curly hoofdschuddend. ‘Jij denkt dat dit een hotel is of zo.’

‘Hebben ze bij hotels een gastenlijst?’ werp ik tegen. ‘Hoe dan ook, ik heb iets ingevuld om aan te geven dat ik geen bezoek wil.’

‘Dat was toen je hier kwam.’

‘Precies.’

Curly zucht nog een keer. ‘Dat moet ieder jaar opnieuw.’

‘Wat?’

‘Heb jij dit jaar een formulier ingevuld dat je geen bezoek wilt?’

‘Nee.’

Curly spreidt zijn handen. ‘Nou dan. Overeind.’

‘Kun je niet gewoon tegen die bezoeker zeggen dat hij weer naar huis moet gaan?’

‘Nee, Burroughs, dat kan ik niet, en ik zal je zeggen waarom. Dat zou meer werk voor mij opleveren dan jou gewoon naar de bezoekersruimte slepen. Want, kijk, als ik dat doe, moet ik uitleggen waarom je er niet bent en dan stelt de bezoeker mij misschien vragen, en waarschijnlijk moet ik dan zelf een of ander formulier invullen en dat haat ik, en dan moet jij weer een formulier invullen en dan moet ik heen en weer sjouwen en, kijk, ik zit niet op gedoe te wachten, en jij ook niet. Dus we doen het volgende: jij gaat nu met mij mee en je gaat daar maar zitten en wat mij betreft zeg je helemaal niets. Daarna vul je de juiste formulieren in zodat wij dit niet allemaal nog een keer hoeven te doen. Begrijp je wat ik bedoel?’

Ik zit hier al lang genoeg om te weten dat te veel weerstand niet alleen geen zin heeft, maar zelfs gevaarlijk kan zijn. Om eerlijk te zijn ben ik ook wel een beetje nieuwsgierig. ‘Ik begrijp het,’ zeg ik.

‘Mooi, dan gaan we.’

Ik weet natuurlijk hoe het werkt. Ik laat me door Curly de handboeien omdoen en daarna de ketting om mijn middel. Daar zet hij de handboeien aan vast. Hij laat de enkelboeien achterwege, maar vooral omdat het een rotklus is ze aan te brengen en weer los te maken

naderhand. Het is een aardige wandeling van de PC (de Protective Custody, de afdeling waar je wordt opgesloten om je te beschermen tegen je medegevangenen) naar de bezoekersruimte. Momenteel zijn we met achttien man in de PC – zeven kindermisbruikers, vier verkrachters, twee kannibaliserende seriemoordenaars, twee ‘gewone’ seriemoordenaars, twee mannen die een politieagent hebben doodgeschoten en een of andere maniak die zijn eigen kind heeft vermoord (ik dus). Beslist een bijzonder gezelschap.

Curly kijkt me aan met een harde blik in de ogen. Dat is ongebruikelijk. De meeste bewakers zijn mensen die eigenlijk liever politieagent waren geworden. Vaak zijn het lui met meer spieren dan hersens onder de schedel. Die behandelen ons met nogal wat onverschilligheid. Ik wil Curly vragen wat er aan de hand is, maar ik weet wanneer ik mijn mond moet houden. Dat leer je hier.

Mijn benen voelen slap tijdens het lopen. Ik ben op een rare manier nerveus. Eerlijk gezegd ben ik hier gesetteld. Het is hier verschrikkelijk – het is erger dan je je kunt voorstellen – maar ik ben niettemin gewend geraakt aan deze specifieke verschrikking. Wie het dan ook mag zijn die me na al die tijd nog komt bezoeken, hij komt met nieuws dat mijn bestaan op zijn grondvesten zal doen schudden.

Daar zie ik niet naar uit.

Ik zie het bloed van die avond weer voor me. Ik denk vaak aan het bloed. Ik droom erover. Ik weet niet hoe vaak. In het begin gebeurde het iedere nacht. Nu is het, denk ik, meer iets van eens in de week, maar ik houd het niet bij. De tijd verstrijkt niet op een normale manier in de gevangenis. De tijd staat stil, komt weer op gang, sputtert en stottert. Ik herinner me dat ik met knipperende oogleden wakker werd in het bed dat ik met Cheryl deelde. Alleen, want Cheryl had net haar opleiding algemene chirurgie afgesloten en werkte in de nachtdienst in de transplantatiekliniek van het Boston General. Ik keek niet hoe laat het was, maar voor wie het weten wil, het was vier

uur 's nachts. Het was stil in huis, doodstil, maar toch voelde ik dat er iets niet in de haak was. Misschien is dat ook wel iets wat ik nu – onterecht – achteraf geloof. Ons geheugen is vaak een bron van fantasierijke verhalen. Dus misschien, of misschien wel waarschijnlijk, heb ik helemaal niets 'gevoeld'. Ik weet het niet meer. Ik schoot in ieder geval niet rechtovereind en direct uit bed. Ik had tijd nodig om wakker te worden. Ik lag nog een paar minuten in bed en mijn brein zweefde in die vreemde schijnwereld tussen slapen en waken langzaam naar een toestand van volledig bewustzijn.

Op een gegeven moment ben ik overeind gaan zitten. Ik liep de gang in naar Matthews kamer.

Dat was het moment waarop ik het bloed zag.

Het was roder op het witte laken dan ik me had voorgesteld dat bloed zou zijn, de felle rode kleur van Crayola-waskrijt, even opzichtig en spottend als de rode lippenstift van een clown.

Ik raakte in paniek. Ik begon zijn naam te roepen. Ik botste hard tegen de deurpost toen ik zijn kamer wilde binnenstormen. Ik riep opnieuw, maar kreeg geen reactie. Ik tuimelde naar binnen en zag... iets onherkenbaars.

Ze hebben me verteld dat ik begon te schreeuwen.

Zo vond de politie me. Ik schreeuwde nog steeds. Iedere schreeuw was een glassplinter die dwars door me heen ging. Ik zal wel een keer gestopt zijn, denk ik. Dat kan ik me ook niet meer herinneren. Misschien hebben mijn stembanden het begeven. Ik weet het niet. Maar de nagalm van die schreeuwen blijft altijd bij me. Die glassplinters rijten nog steeds nieuwe wonden open.

'Schiet op, Burroughs,' zegt Curly. 'Ze zit op je te wachten.'

Ze.

Hij zei 'ze'. Heel even gaat het door me heen dat het Cheryl is. Mijn hart gaat iets sneller slaan. Maar nee, zij zou nooit komen en ik zou ook niet willen dat ze kwam. We zijn acht jaar getrouwd geweest en het grootste deel van de tijd waren we gelukkig, denk ik.

Op het einde was het niet zo goed meer. Spanningen hadden tot haarscheurtjes geleid en de haarscheurtjes waren breuken geworden. Zouden Cheryl en ik het hebben gered? Ik weet het niet. Soms denk ik wel eens dat Matthew ons zou hebben aangezet beter ons best te doen, dat hij ons bij elkaar gehouden zou hebben, maar dat klinkt vooral als ijdele hoop.

Niet zo heel lang na mijn veroordeling tekende ik de papieren voor het voltrekken van de scheiding die ze had aangevraagd. We hebben elkaar nooit meer gesproken. Dat was meer mijn keuze dan de hare. En dus is dit alles wat ik weet van haar verdere leven. Ik heb geen idee waar ze nu is. Of ze nog steeds lijdt, of ze nog rouwt, of dat ze erin is geslaagd een nieuw leven op te bouwen. Ik denk dat het maar het beste is dat ik dat niet weet.

Waarom heb ik die nacht niet beter op Matthew gepast?

Ik zeg niet dat ik een slechte vader was. Ik denk het niet. Maar die nacht was ik domweg niet in de stemming. Kinderen van drie kunnen lastig zijn. En vervelend. Dat weten we allemaal. Ouders doen het graag voorkomen alsof elk moment met hun kind een genot is. Dat is het niet. Dat dacht ik tenminste die avond. Ik las Matthew voor het naar bed gaan geen verhaaltje voor, want ik kon het niet meer opbrengen. Vreselijk, hè? Ik stuurde mijn kind gewoon naar bed omdat mijn eigen onbeduidende besognes en onzekerheden me bezighielden. Stom, heel stom. Als het ons voor de wind gaat, permitteren we ons allemaal de luxe om ons stompzinnig te gedragen.

Ik was alleen thuis met Matthew. Ik begon te drinken. Ik ben geen zware drinker, ik kan niet zo heel goed tegen alcohol, maar in de voorgaande paar maanden, waarin de spanningen tussen Cheryl en mij waren gegroeid, had het drinken overal de scherpe kantjes af geslepen, ook al had de drank me niet getroost. Dus ook die avond dronk ik en ik vermoed dat het behoorlijk aankwam. Ik dronk te veel en gleed af in een diepe roes. Dus waakte ik niet over mijn kind. Ik beschermde mijn zoon niet, ik controleerde niet of de deuren

afgesloten waren (dat waren ze niet), ik was niet alert op insluipers. Ik hoorde geen kind gillen van pijn of angst, maar lag, zoals de officier van justitie het omschreef, ‘te snurken in Morpheus’ armen’.

Ik herinner me verder niets meer tot die geur mijn neus binnendrong.

Ik weet wat je denkt: misschien heeft hij (en dan bedoel je mij natuurlijk) het wél gedaan. Per slot van rekening was het bewijs overweldigend. Dat snap ik. Een alleszins aanvaardbaar standpunt. Ik vraag het me ook zelf wel eens af. Je zou echte stekeblind moeten zijn of in een andere wereld moeten leven om dat niet als een reële kijk te zien op wat er is gebeurd. Laat ik je dus een kleine anekdote vertellen die hier volgens mij verband mee houdt: ik heb Cheryl in mijn slaap eens heel hard geschopt. Ik zat midden in een nachtmerrie waarin een enorme wasbeer ons kleine hondje Laszlo aanviel, dus schopte ik de wasbeer, overvallen door paniek, zo hard ik maar kon, en bleek ik uiteindelijk Cheryl tegen de schenen te schoppen. Achteraf was het op een rare manier heel grappig om te zien hoe Cheryl haar gezicht in de plooi hield toen ik mijn handelen verdedigde (‘Zou jij dan niets hebben gedaan als Laszlo werd aangevallen door een wasbeer?’), maar inwendig ziedde mijn fantastische mevrouw de dokter, die zielsveel hield van Laszlo en eigenlijk van alle honden, van woede.

‘Misschien,’ zei Cheryl, ‘wilde je diep vanbinnen mij pijn doen.’

Ze zei het met een glimlach, dus ik denk dat ze het niet meende, maar misschien vergis ik me. We dachten er verder niet meer aan en het werd een geweldige dag voor ons tweeën. Toch denk ik er tegenwoordig vaak aan. Ook die nacht had ik liggen slapen en dromen. Een trap tegen de schenen is geen moord, maar wie weet? Het moordwapen was een honkbalknuppel. Mevrouw Winslow, die al veertig jaar aan de andere kant van het bosje achter ons huis woonde, had gezien dat ik die begroef. Dat gaf de doorslag, al vroeg ik me wel af hoe ik zo stom had kunnen zijn om die knuppel zo dicht

bij de plaats van de moord te begraven, terwijl het ding onder de vingerafdrukken zat. Mijn vingerafdrukken welteverstaan. Ik pieker veel over dergelijke zaken. Ik was bijvoorbeeld wel eens eerder in slaap gevallen als ik een of twee glazen drank te veel had gehad – dat overkomt immers iedereen wel eens? – maar nog nooit op deze manier. Misschien was ik gedrogeerd, al was het te laat om daar onderzoek naar te doen tegen de tijd dat ik een serieuze verdachte was. De mensen van de politie, van wie velen mijn vader respecteerden, gedroegen zich aanvankelijk welwillend. Ze trokken een aantal zware criminelen na die mijn vader achter de tralies had gezet, maar dat voelde niet als het juiste spoor, daar was zelfs ik van overtuigd. Mijn vader had mensen tegen zich in het harnas gejaagd, zeker, maar dat was allemaal lang geleden. Waarom zou een van hen een drie jaar oud kind vermoorden om wraak te nemen? Dat was niet geloofwaardig. Er waren geen sporen van seksueel misbruik, er waren ook geen sporen die op een andere manier naar een motief leidden, dus, eerlijk is eerlijk, uiteindelijk was er maar één serieuze verdachte.

Ik.

Daarom denk ik dat ik me misschien schuldig heb gemaakt aan een soort wasbeerschop. Dat lijkt niet onmogelijk. Mijn advocaat Tom Florio wilde dat gebruiken in zijn pleidooi. Een deel van de familieleden om me heen was dezelfde mening toegedaan. Verminderde toerekeningsvatbaarheid, zo'n soort verdediging. In het verleden had ik me schuldig gemaakt aan slaapwandelen en er was ook wel het een en ander gebeurd wat je zou kunnen omschrijven als geestelijke onbalans, als je de definities een beetje ruim interpreteerde. Dat zou ik kunnen gebruiken, zeiden ze.

Maar nee, ik wilde niet bekennen want in weerwil van al die aanwijzingen voor het tegendeel: ik heb het niet gedaan. Ik heb mijn zoon niet doodgeslagen. Ik wéét dat ik het niet heb gedaan. Jazeker, ik weet ook dat iedere dader dat zegt.

Curly en ik slaan de laatste hoek om. Briggs Penitentiary is als het ware aangekleed met asfalt. Alles heeft een verwassen grijze kleur, de kleur van een afgesleten weg na een regenbui. Ik ben overgeplaatst van een vrijstaand huis in koloniale stijl, met drie slaapkamers, tweeënhalve badkamer, zonovergoten heldergele gevels met groene luiken, een interieur in gedempte tonen met antiek grenenhouten meubilair, fraai gelegen op een perceel van drieduizend vierkante meter aan het einde van een doodlopende straat, naar hier. Het geeft niet. De omgeving is onbelangrijk. Je komt er wel achter dat de buitenkant tijdig is, een illusie, en dus betekenisloos.

Er klinkt een zoemend geluid. Curly duwt een deur open. In veel gevangenissen zijn de bezoekersruimtes aangepast aan de tijd. Gedetineerden met een laag risicoprofiel kunnen dan aan een tafel zitten met de bezoeker of bezoekers, zonder scheidingswanden of andere afscheidingen. Zo is het niet in Briggs. We hebben hier nog steeds kogelvrij plexiglas. Ik zit op een stalen kruk die met bouten is vastgezet op de vloer. Curly maakt de ketting om mijn middel los, zodat ik de hoorn van de telefoon kan pakken. Zo communiceren bezoekers in de extra beveiligde gevangenissen. Dwars door plexiglas, met een telefoon.

De bezoeker is niet mijn ex-vrouw Cheryl, al lijkt ze wel op haar. Het is haar zuster Rachel.

Rachel zit aan de andere kant van het plexiglas. Ik zie haar grote ogen opzetten als ik in haar gezichtsveld verschijn. Ik moet bijna glimlachen om die reactie. Ik, de man die ooit haar zwager was van wie ze zo veel hield, de man met een apart gevoel voor humor en een laconieke glimlach, is zeker veranderd in de afgelopen vijf jaar. Ik vraag me af wat haar het eerste opvalt. Misschien al die kilo's die ik ben kwijtgeraakt. Alhoewel, waarschijnlijk de gevolgen van de nooit goed geheelde, tot moes geslagen botten in mijn gezicht. Misschien zijn het mijn lijkleke gezicht, de niet meer zo atletische schouders, mijn haar dat dunner en grijzer was geworden.

Ik ga zitten en kijk haar aan door het glas. Ik pak de telefoon en gebaar naar haar dat ze hetzelfde moet doen. Als ze de hoorn bij haar oor houdt, open ik het gesprek.

‘Waarom ben je hier?’

Het lukt Rachel bijna om te glimlachen. We voelden elkaar altijd goed aan, Rachel en ik. Ik was graag bij haar in de buurt. ‘Weinig zin in gezellige prietpraat, geloof ik.’

‘Ben je gekomen voor gezellige prietpraat, Rachel?’

Als het al een flauwe glimlach was geweest op haar gezicht, verdwijnt daarvan op dit moment ook het laatste overblijfsel. Ze schudt haar hoofd. ‘Nee.’

Ik wacht. Rachel ziet er vermoeid uit, maar ze is nog altijd mooi. Haar haar is nog altijd asblond, net als dat van Cheryl, en ze heeft dezelfde donkergroene ogen. Ik ga een beetje gedraaid op mijn kruk zitten zodat ik haar iets van opzij kan aankijken, want het doet pijn om haar zo direct aan te zien.

Rachel knippert tranen weg en schudt opnieuw haar hoofd. ‘Dit is krankzinnig.’

Ze kijkt omlaag en even zie ik weer het achttien jaar oude meisje met wie ik kennismakte toen Cheryl me voor het eerst mee naar huis nam van Amherst College, tijdens het tweede jaar van onze studie. De ouders van Cheryl en Rachel keurden me eigenlijk af, afkomstig als ik was uit een wat lager milieu. Mijn vader was politiemans en ik was opgegroeid in een rijtjeshuis. Bij Rachel had ik echter meteen de juiste snaar getroffen. Ik hield al snel van haar als het jongere zusje dat ik nooit had gehad. Ik gaf om haar. Ik wilde haar beschermen. Een jaar later hielp ik haar met haar verhuizing naar Lemhall University, en nog weer later naar Columbia University, waar ze journalistiek studeerde.

‘Het is lang geleden,’ zegt Rachel.

Ik knik. Ik wil dat ze weer weggaat. Het doet me pijn haar aan te kijken. Ik wacht. Ze zegt niets. Na verloop van tijd zeg ik dan toch

maar iets, want het lijkt alsof Rachel een reddingsboei nodig heeft en ik kan me niet inhouden.

‘Hoe gaat het met Sam?’ vraag ik.

‘Goed,’ zegt Rachel. ‘Hij werkt nu bij Merton Pharmaceuticals. Hij is salesmanager en reist veel.’ Dan haalt ze haar schouders op en zegt: ‘We zijn gescheiden.’

‘O,’ zeg ik. ‘Wat vervelend.’

Ze haalt nog een keer haar schouders op. Ik vind het niet echt vervelend om dit te horen, want ik vond dat ze meer verdiende dan Sam, al moet ik erbij zeggen dat ik dat van de meeste vriendjes vond die ze had.

‘Schrijf je nog steeds voor de *Globe*?’ vraag ik.

‘Nee,’ zegt ze met een stem die de deur naar dat onderwerp in het slot gooit.

Even zitten we zwijgend tegenover elkaar. Dan probeer ik het nog een keer.

‘Gaat het om Cheryl?’

‘Nee, niet echt.’

Ik slik. ‘Hoe gaat het met haar?’

Rachel begint zich in haar handen te wrijven. Ze kijkt alle kanten op, maar ze kijkt mij niet in de ogen. ‘Ze is hertrouwd.’

De woorden raken me als een stomp in de maag, maar ik vang de klap op zonder ook maar met mijn ogen te knipperen. Dat is het, denk ik bij mezelf. Dat is waarom ik geen bezoek wil.

‘Ze heeft jou nooit de schuld gegeven, hoor. Niemand van ons heeft dat gedaan.’

‘Rachel?’

‘Ja?’

‘Waarom ben je hier verdomme?’

We vervallen opnieuw in stilzwijgen. Achter Rachel zie ik een bewaker, eentje die ik niet ken, die naar ons staat te staren. Er zijn nog drie andere gedetineerden in de bezoekersruimte, die ik geen van

drieën ken. Briggs is groot en ik ben erg op mezelf. Ik heb de neiging om te gaan staan en me terug te laten brengen naar mijn cel als Rachel eindelijk begint te praten.

‘Sam heeft een vriend,’ zegt ze.

Ik wacht.

‘Of eigenlijk niet echt een vriend, meer een collega, die ook marketing doet. Een salesmanager bij Merton Pharmaceuticals, net als Sam. Hij heet Tom Longley. Hij heeft een vrouw en twee jongens. Eenaardig gezin. Zo nu en dan deden we iets samen. Bedrijfsbarbecues en zo. Zijn vrouw heet Irene. Ik mag haar wel. Ze is heel grappig.’

Ze valt stil en schudt haar hoofd. ‘Ik vertel dit helemaal verkeerd.’

‘Nee, nee,’ zeg ik. ‘Tot nu toe is het een geweldig verhaal.’

Rachel glimlacht. Ze glimlacht warempel om mijn sarcasme. ‘Een klein beetje van de oude David,’ zegt ze.

We vallen weer stil.

Als Rachel daarna weer iets zegt, spreekt ze langzamer, afgemeten. ‘De Longleys deden twee maanden geleden mee aan een bedrijfsuitje naar een pretpark in Springfield. Volgens mij heet het Six Flags. Ze namen de jongens mee. Irene en ik zijn bevriend gebleven en ze nodigde me vorige week uit om te komen lunchen. Ze vertelde over dat uitje – een beetje roddelend, omdat Sam ook mee was geweest met zijn nieuwe vriendin. Alsof dat mij iets kan schelen, maar goed, daar gaat het niet om.’

Ik slik een sarcastische opmerking in en kijk haar aan.

Ze kijkt mij recht in de ogen. ‘Toen liet Irene me foto’s zien.’

Rachel zwijgt. Ik heb geen flauw idee waar ze met dit verhaal naartoe wil, maar ik hoor bijna onheilspellende muziek in mijn hoofd. Rachel haalt een grote gele envelop uit haar tas. Twintig bij vijfentwintig, schat ik. Ze legt hem op haar helft van het tafelblad en kijkt er iets te lang naar, alsof ze overweegt of ze de volgende stap wel moet zetten. Dan maakt ze in één keer de envelop open, schuift haar hand erin, haalt er iets uit en klapt dat tegen het plexiglas.

Zoals te verwachten was, blijkt het een foto te zijn.

Ik weet niet wat ik ermee aan moet. De foto lijkt duidelijk in een pretpark te zijn gemaakt. Een vrouw – dat zal wel die grappige Irene zijn, denk ik – kijkt verlegen in de lens. Twee jongens, dat moeten de beide zonen Longley zijn, leunen links en rechts tegen haar heupen. Ze kijken geen van beiden in de lens. Helemaal rechts staat iemand die verkleed is als Bugs Bunny. Links staat Batman. Irene ziet er op een grappige manier een beetje uitgeblust uit. Je kent dat wel, Tom, de joviale marketingman van Pharmaceutical, had zijn grappige Irene en geweldige zonen zover gekregen dat ze poseerden voor een foto. Irene was niet echt in de stemming en de jongens vonden het maar niets. We hebben het allemaal meegemaakt. Op de achtergrond is een gigantische achtbaan te zien. De Longleys staan tegen de zon in te kijken. Dat verklaart waarom ze de ogen tot spleetjes hebben geknepen en een beetje wegstaren.

Rachel observeert mij.

Ik kijk van de foto naar haar. Ze houdt de foto nog steeds tegen het plexiglas gedrukt.

‘Je moet beter kijken, David.’

Ik staar haar nog een seconde of twee aan en laat mijn blik dan weer omlaagglippen naar de foto. Deze keer zie ik het meteen. Een hand van staal reikt in mijn borstkas en sluit zich om mijn hart. Ik snak naar adem.

Er staat een jongen op de foto.

Op de achtergrond, rechts bij de rand. Hij staat er nog net op. En profiel, alsof hij poseert voor zijn beeltenis op een munt. Hij lijkt een jaar of acht oud. Iemand, waarschijnlijk een volwassene, houdt zijn hand vast. De jongen kijkt op naar die veronderstelde volwassene die niet op de foto staat.

Ik voel tranen achter mijn ogen opwellen en steek reikhalzend mijn hand uit. Dwars door het plexiglas streel ik de wang van de jongen. Het is natuurlijk onmogelijk. Een wanhopig man ziet wat

hij wil zien en, laten we wel wezen, ik ben zo wanhopig als een verdwaalde in de woestijn die zijn laatste slok water heeft genomen. Matthew was nog niet eens drie toen hij werd vermoord. Niemand, zelfs niet de vader die zo zielsveel van hem hield, zou kunnen zeggen hoe dat kind er vijf jaar later uit zou zien. Niet zonder twijfels. Het moet om een gelijkenis gaan, meer niet. Die jongen lijkt op Matthew. Lijkt op. Gelijkenis. Meer niet. Overeenkomst.

Een geweldige snik ontsnapt uit het diepst van mijn ziel. Ik druk een vuist tegen mijn mond en zet er mijn tanden in. Ik heb een paar seconden nodig voordat ik iets kan uitbrengen. Als ik dan iets zeg, zijn het maar een paar eenvoudige woorden.

‘Het is Matthew.’

2

Rachel houdt de foto nog steeds tegen het plexiglas. ‘Je weet dat dat niet kan,’ zegt ze.

Ik reageer niet.

‘Hij lijkt op Matthew,’ zegt Rachel. Haar stem klinkt geforceerd vlak. ‘Ik geef toe dat hij veel van hem weg heeft. Heel veel. Maar Matthew was nog maar een peuter toen hij...’ Ze valt stil, herpakt zich en begint opnieuw. ‘Zelfs als je afgaat op de wijnvlek op zijn wang – deze is kleiner dan die op de wang van Matthew.’

‘Dat zou ook zo moeten zijn,’ zeg ik.

De medische term voor de enorme wijnvlek die de rechterkant van het gezicht van mijn zoon bedekte, was infantiel of congenitaal heman-gioom. De jongen op de foto heeft ook een wijnvlek, iets kleiner dan die van Matthew en iets lichter van tint, maar ongeveer op dezelfde plek.

‘De artsen zeiden dat dat zou gebeuren,’ zeg ik. ‘Uiteindelijk zou hij helemaal verdwijnen.’

Rachel schudt haar hoofd. ‘David, we weten allebei dat het onmogelijk is.’

Ik reageer niet.

‘Het is gewoon een bizar toeval. Een treffende gelijkenis die aansluit bij wat we willen – wat we voor ons gevoel móéten – zien. Vergeet het forensisch onderzoek en jouw DNA niet...’